

สาระการเรียนรู้ / มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชนชาติไทย วัฒนธรรมไทย
ภูมิปัญญาไทยมีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

- ส 4.3 ม 4-6/1 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย
- ส 4.3 ม 4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย
- ส 4.3 ม 4-6/3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทยซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตราสมัยอยุธยาได้ (K)
2. ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและเงินตราสมัยอยุธยา (P)
3. คิดวิเคราะห์ตระหนักและเห็นความสำคัญของเศรษฐกิจและเงินตราสมัยอยุธยา (A,C)

สาระการเรียนรู้

1. ความเป็นมาด้านเศรษฐกิจ การเงินสมัยอยุธยา
2. ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ การเงินสมัยอยุธยา
3. ลักษณะด้านเศรษฐกิจ การเงินสมัยอยุธยา

เนื้อหาในเล่มน่าสนใจ
นะครับ

คุณครูครับ ผมอยากทราบเรื่องเศรษฐกิจ
การเงิน ในสมัยอยุธยา ครับ เพื่อที่จะได้
พัฒนาความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ให้ดีขึ้น
ครับ

เดี๋ยวครูจะอธิบายให้ฟังครับ
ก่อนอื่นทำแบบทดสอบก่อนเรียน ก่อนนะครับ

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. สมัยอยุธยาใช้ระบบใดในการจัดระเบียบชนชั้นในสังคม

- ก. ระบบขุนนาง
- ข. ระบบมูลนาย
- ค. ระบบศักดินา
- ง. ระบบชนชั้นปกครอง

2. ในสังคมอยุธยาคนกลุ่มใดมีจำนวนมากที่สุด

- ก. ไพร่
- ข. ทาส
- ค. ขุนนาง
- ง. พระสงฆ์

3. บุคคลใดไม่มีการกำหนดศักดินาไว้

- ก. ไพร่
- ข. ทาส
- ค. พระสงฆ์
- ง. พระมหากษัตริย์

4. ไพร่ประเภทใดขึ้นทะเบียนสังกัดพระมหากษัตริย์ โดยตรง

- ก. ไพร่สม
- ข. ไพร่ส่วย
- ค. ไพร่ทาส
- ง. ไพร่หลวง

5. ข้อใดเป็นพระราชกณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

- ก. สร้างวัด
- ข. เสด็จออกผนวช
- ค. สังคายนาพระไตรปิฎก
- ง. ส่งสมณทูตไปเผยแผ่ศาสนา

6. ในสมัยอยุธยา มีการเก็บภาษี อากร ส่วย จากบุคคลกลุ่มใด

- ก. ราษฎร
- ข. ชาวจีน
- ค. ชุนนาง
- ง. ชาวตะวันตก

7. กรมท่าซ้ายในสมัยอยุธยามีหน้าที่เกี่ยวกับอะไร

- ก. การค้าภายใน
- ข. การค้ากับชาติยุโรป
- ค. การค้ากับดินแดนทางตะวันตก
- ง. การค้ากับดินแดนทางตะวันออก

8. ในสมัยอยุธยา สินค้าประเภทใดต้องซื้อขายผ่านพระคลังสินค้า

- ก. ผ้าแพร
- ข. พริกไทย
- ค. กำมะถัน
- ง. เครื่องปั้นดินเผา

9. อากรประเภทใดเก็บจากผู้ปลูกอ้อย ข้าวโพด

- ก. อากรนา
- ข. อากรสวน
- ค. อากรศุลกากร
- ง. อากรสมพัตสร

10. การสร้างและดูแลป้อม ค่าย จัดเป็นค่าใช้จ่ายประเภทใด

- ก. เบี้ยหวัด
- ข. การทหาร
- ค. พระราชพิธี
- ง. ราชการพิเศษ

เพื่อน ๆ ตั้งใจทำนะคะ
รับรองว่าไม่ยากอย่างที่คิดค่ะ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

ชื่อ..... ชั้น ม.5/..... เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม

10 คะแนน

ได้

.....

คะแนน

อยุธยา กัน นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากแคว้นละโว้ (ลพบุรี) และแคว้นสุพรรณบุรี ที่สำคัญ คือ กำลังที่โยกย้ายมาจากแคว้นทั้งสอง เป็นผู้มีความสามารถและมีประสบการณ์ จึงมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจให้แก่อยุธยาได้เป็นอย่างดีการพัฒนาทาง เศรษฐกิจสมัยอยุธยามีด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การเกษตร

การเกษตรเป็นเศรษฐกิจหลักของอยุธยา อยุธยามีทำเลที่ตั้งบนที่ราบอันมีดินที่อุดมสมบูรณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เพราะตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีน้ำตลอดปี แม้แต่หน้าแล้งก็ไม่ขาดน้ำ ในฤดูฝนมีน้ำมากจนท่วมพื้นที่สองฝั่งน้ำทั่วไป การทับถมของโคลนตมทำให้มีปุ๋ยในชั้นหน้าดิน แม้ว่าพื้นดินจะมีทรายปนอยู่บ้างก็เพียงเล็กน้อย ดินจึงเก็บกักน้ำได้ดี

เมืองมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ จึงเหมาะแก่การเพาะปลูก โดยเฉพาะข้าว ข้าวเป็นอาหารหลักของคนไทย จึงมีการปลูกข้าวกันทั่วไป รองลงมาได้แก่ ไม้ยืนต้น ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว หนาก และพืชผักผลไม้อื่น ๆ ที่มีความสำคัญ ได้แก่ ฝ้าย พริกไทย พริก หอม กระเทียม เป็นต้น แต่ชาวอยุธยาก็มีการใช้เทคนิคแบบดั้งเดิม พึ่งพาธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เช่นอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยในการผลิต แรงงานที่ใช้ทั่วไป คือ โค และกระบือ คันไถทำด้วยไม้

นอกจากนั้น การเกษตรสมัยอยุธยามีจุดประสงค์เพื่อการบริโภคภายในอาณาจักรตามลักษณะแบบยังชีพ มิได้เพื่อค้าขายสินค้าทางการเกษตรที่อยุธยาส่งไปขายยังต่างประเทศ ล้วนแต่เป็นผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคในราชอาณาจักรแล้วแม้ว่ารัฐบาลสมัยอยุธยาจะไม่ได้มีการส่งเสริมทางการเกษตรมากนัก และวิธีการปลูกพืชดั้งเดิมที่ต้องพึ่งพาธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ นั้น สภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมและสมบูรณ์ในแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ทำให้อาณาจักรอยุธยาเลี้ยงดูผู้คนในอาณาจักรได้ และมีการส่งไปขายยังต่างประเทศด้วยพระมหากษัตริย์ทรงเอาพระทัยใส่ดูแลการเพาะปลูกของประชาชน มีการรับรองป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิ หรือก่อให้เกิดอันตรายต่อการทำเกษตร ด้วยการออกกฎหมายคุ้มครอง ป้องกัน จัดระเบียบให้ถือปฏิบัติ เช่น

1.1 การคุ้มครองป้องกันการเพาะปลูก กำหนดให้ราษฎรเจ้าของ ช้าง ม้า โค กระบือ ระวังสัตว์เลื้อยของตน มิให้ทำอันตรายหรือเข้าไปกินข้าวในนา หรือพืชพรรณของผู้อื่น ห้ามมิให้ ขโมยแอก ไถ คราด หรือเครื่องมือการทำงานของราษฎรด้วยกัน ผู้ฝ่าฝืนจะได้รับโทษ

1.2 การยอมรับกรรมสิทธิ์ ราษฎรที่จับจอง บุกเบิกที่ดินแหล่งใหม่เพื่อใช้ในการเกษตร ตามระเบียบทางราชการจะตีตราสาร รับรองกรรมสิทธิ์เหนือพื้นดินให้

1.3 การลดอากร ผู้ที่ทำการเพาะปลูกนอกเมือง หรือในที่ซึ่งเคยทิ้งร้างไว้ เมื่อมีการเพาะปลูกใหม่ในระยะเริ่มต้นระยะเวลาปีหนึ่งจะไม่เก็บค่าอากร เมื่อพ้นจากนั้นจึงจะเก็บอากรเข้าหลวง เป็นนโยบายการส่งเสริมขยายที่เพาะปลูก และไม่ให้ที่เพาะปลูกทิ้งร้างไร้ประโยชน์ ภายหลังมีการเก็บภาษีที่ดินที่ไม่ทำประโยชน์ด้วย

1.4 การอำนวยความสะดวกทางอ้อม แม้ว่าอยุธยาจะมีได้จัดระบบชลประทาน เพื่อส่งเสริมการเกษตรโดยตรง แต่มีการขุดคลองเพื่อการยุทธศาสตร์ การคมนาคม และการระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ขุดคลองเหล่านี้ก็อำนวยความสะดวกและประโยชน์ทางการด้านการเพาะปลูกกับราษฎรใน ทางอ้อม ส่วนราษฎรเองก็หาทางช่วยตัวเองโดยใช้ระบบชลประทานอีกทางหนึ่งด้วย

2. อุตสาหกรรม

สมัยอยุธยาอุตสาหกรรม มีการผลิตที่ไม่ต่างจากสุโขทัยมากนัก ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือขนาดเล็กที่ผลิตเพื่อใช้ในครัวเรือน ใช้ในราชการ หมู่ชนชั้นสูง และการพระศาสนา กำลังการผลิตจะได้จากแรงงานเด็กหญิงหรือผู้พ้นเกณฑ์แรงงาน และทาส เมื่อมีเวลาว่างจากการประกอบอาชีพปกติ ส่วนกำลังการผลิตของรัฐบาลจะได้จากแรงงานไพร่และทาสเป็นอุตสาหกรรมประเภท ฝีมือ ได้แก่ การผลิตเครื่องทองรูปพรรณ เครื่องแกะสลัก เครื่องประดับมุก เป็นต้น อุตสาหกรรม

ส่วนใหญ่มุ่งเพื่อการบริโภคในประเทศ ได้แก่ เครื่องใช้ในครัวเรือน มีเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องจักสาน เครื่องเหล็ก เพื่อการเกษตรมี ฆาล (เหล็กแหลมที่ต่อจากคันไถสำหรับไถนา) จอบ เสียม มี ฯลฯ ทั้งที่ใช้เป็นอุปกรณ์การงานและอาวุธ (หมู่บ้านอรุณภูมิชื่อเสียง มีฝีมือตีมีดที่มีคุณภาพ) เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบดินเผา การต่อเรือเพื่อการคมนาคม การประมง และการบรรทุกสินค้า อุตสาหกรรมมีจำนวนน้อย ที่พบ คือ น้ำตาล

3. การค้า

เนื่องจากทำเลที่ตั้งของอยุธยาสะดวกแก่การคมนาคมทางน้ำ เพราะมีแม่น้ำหลายสาย และไม่ห่างจากปากแม่น้ำเกินไป การนำสินค้าเข้าและออกทางทะเลทำได้สะดวก อาณาจักรที่อยู่เหนือขึ้นไป คือ สุโขทัย และล้านนา ก็จำเป็นต้องใช้อยุธยาเป็นทางผ่านสู่ทะเล ทำให้

อยุธยาเป็นศูนย์กลางการค้าอยุธยาจึงมีการค้าขายเป็นอาชีพหลักอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากการเกษตร การค้าสมัยอยุธยามี 2 ประเภท ดังนี้คือ

3.1 การค้าขายภายในประเทศ แม้ว่าอยุธยาจะมีระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพ ชุมชนหมู่บ้านผลิตทุกอย่างเพื่อการดำรงชีพตามความต้องการของตนเอง แต่การค้าขายก็ยังคงมีความจำเป็นอยู่ คือซื้อส่วนที่ยังต้องการ และขายส่วนที่เกินความต้องการ ก่อให้เกิดระบบการแลกเปลี่ยนขึ้น 2 ระบบ คือ

1. ระบบแลกเปลี่ยนโดยตรง ได้แก่ การนำสินค้าไปแลกเปลี่ยน เช่น น้ำ ข้าวเปลือก ไปแลกน้ำตาล ปลา กะปิหรือน้ำมันหอย ถ้วยชามไปแลกข้าวสาร หรือผลไม้ เป็นต้น

2. ระบบแลกเปลี่ยนด้วยเงินตรา ได้แก่ การซื้อขายอย่างทุกวันนี้ คือ นำสินค้าไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราก่อน และเมื่อต้องการสิ่งใดก็นำเงินตรานั้นแลงมาการค้าขายภายในสมัยอยุธยาคงใช้ระบบแลกเปลี่ยนทั้งสองมาตลอด ต่างกันเพียงแต่จะใช้ระบบใดมากกว่ากันการค้าขายภายในสมัยอยุธยาตอนต้นได้ขยายตัวขึ้นตามสภาพสังคม ในรัชกาลสมเด็จพระเอกาทศรถ ได้มีการเก็บอากรตลาดเป็นครั้งแรก โดยจัดเก็บจากผู้นำสินค้ามาขายตามตลาดหรือย่านชุมชน แสดงให้เห็นว่าการประกอบการค้ามีรายได้ดี อากรตลาดนี้ภายหลังได้เก็บกว้างขึ้น มีภาษีโรงเรือน และต่อมามีการเรียกเก็บอากรขนอน จากการนำสินค้าผ่านด่านทางบกและทางน้ำ โดยเริ่มที่ราชธานีก่อนแล้วขยายไปยังหัวเมือง

3.2 การค้าขายต่างประเทศ เนื่องจากอยุธยาไม่ห่างไกลทะเลมากนัก มีแม่น้ำหลายสายผ่าน โดยเฉพาะแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำใหญ่ เมื่อถึงหน้าแล้งก็ไม่ตื้นเขิน สามารถใช้เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าได้ตลอดปี ทำให้อยุธยาเป็นเมืองท่าสำคัญสามารถติดต่อค้าขายทางทะเลกับต่างประเทศได้สะดวก ทำให้อยุธยามีธุรกิจการค้ารุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สมัยอยุธยาตอนต้น (พ.ศ. 1893 – พ.ศ. 2034) ไทยมีการค้าขายกับจีน ญี่ปุ่น อาหรับ มลายู อินเดีย ชวา Philipines การค้ากับต่างประเทศในสมัยแรกมีลักษณะค่อนข้างจะเสรี คือ พ่อค้าต่างชาติติดต่อค้าขายกราชกรและพ่อค้าอื่น ๆ ในอยุธยาโดยตรง ไม่ต้องผ่านองค์กรของรัฐ และเอกชนไทยที่มีทุนรอน ก็สามารถค้าสำเภาได้

ครั้นถึงรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ทรงปฏิรูปการปกครองอาณาจักร สามารถควบคุมหัวเมืองต่าง ๆ ได้รัดกุม เก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ไม่รั่วไหล ลำช้า สินค้าจากหัวเมืองเป็นสิ่งที่พ่อค้าต่างชาติต้องการจึงส่งเป็นสินค้าออก การค้าขายต่างประเทศขยายตัวออกไปกว้างขวางกว่าสมัยก่อนจนมีพ่อค้าชาวตะวันตก เข้ามาค้าขาย คือ โปรตุเกส เข้ามาในปี พ.ศ. 2054 เป็นชาติแรก หลังจากนั้นก็มีชาติตะวันตกอื่น ๆ เข้ามาอีก ได้แก่ สเปน (พ.ศ. 2141) ฮอลันดา (พ.ศ. 2147) อังกฤษ (พ.ศ. 2155) และฝรั่งเศส (พ.ศ. 2216) ประเทศตะวันตกเหล่านี้ได้เข้ามาตั้งสถานการค้าที่กรุงศรีอยุธยาและเมืองท่าต่าง ๆ ของอยุธยา การค้าขายกับต่างประเทศจึงมีความเจริญก้าวหน้ามาตาลำดับ จนถึงรัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ

พระคลังสินค้า

9

เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการค้ากับ ต่างประเทศในลักษณะผูกขาด และต่อมาสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองมีการผูกขาดมากขึ้น การค้าขายแบบเสรีในระยะเริ่มต้น จึงค่อย ๆ เสื่อมไป ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ พระคลังสินค้าคงจะใช้อำนาจผูกขาดสมบูรณ์ ทำให้พ่อค้าฮอลันดาไม่พอใจ จึงบีบบังคับไทยด้วยวิธีต่าง ๆ แต่สมเด็จพระนารายณ์ทรงใช้วิธีให้ ขาดิตะวันตกชาติอื่น ๆ เข้ามาค้าขายเป็นการคานอำนาจฮอลันดาได้สำเร็จ ทำให้การค้าขายสมัย สมเด็จพระนารายณ์ มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างยิ่ง หลังจากนั้นจึงเริ่มเสื่อมลงด้วยเหตุผลทาง การเมืองและเรื่องอื่น ๆ สินค้าที่มีการค้าขายกัน การค้าขายระหว่างกรุงศรีอยุธยากับประเทศ ต่างๆ ที่สำคัญมีดังนี้สินค้านำออก **มีผลผลิตทางเกษตรโดยตรง** และแปรรูป ได้แก่ ข้าว หมาก พลุ ฝ้าย มะพร้าว กระจวาน กานพลู พริกไทย น้ำตาล **ผลิตผลที่ได้จากป่า** ได้แก่ อำพัน ไม้กฤษณา ไม้ แกดำ ไม้ฝาง งาช้าง นอระมด หรด สัตว์ ได้แก่ ช้าง ม้า นกยูง นกแก้วห้าสี สินแร่ ได้แก่ ทองคำ เงิน พลอยต่าง ๆ **เครื่องหัตถกรรม** ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบ และอื่น ๆ สินค้าเข้า มี **เครื่องใช้ต่าง ๆ** ได้แก่ ผ้า มีแพร่ม้วน แพรดอก แพรโล่ ผ้าม้วน ผ้าลายทอง เครื่องถ้วยชาม เครื่อง กระเบื้อง จากญี่ปุ่น พัด ดาบ หอก เกราะ กำมะถัน ทองแดง สารส้ม และเครื่องรัก เป็นต้น ความ เจริญด้านการค้าเริ่มรุ่งเรืองและเสื่อมลงเมื่อหลังเสียกรุงให้พม่า ใน พ.ศ. 2112 หลังจากการตกต่ำ รัฐบาลก็ได้พยายามฟื้นฟูด้านการค้ากับชาติตะวันตก การค้ากับต่างประเทศเริ่มรุ่งเรืองสุดสมัย สมเด็จพระเอกาทศรถ (พ.ศ. 2148-2153)

4. รายได้ของอาณาจักรอยุธยา

แหล่งที่มาของรายได้ อาจแบ่งเป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ รายได้จากค่าทดแทนการ เกณฑ์แรงงาน รายได้จากภาษีอากร รายได้จากพระคลังสินค้า รายได้จากค่าฤชาธรรมเนียม และ รายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

4.1 รายได้จากค่าทดแทนการเกณฑ์แรงงาน เป็นประเพณีที่ยึดถือกันมาว่า พระมหากษัตริย์ทรงเจ้าของที่ดินทั้งหมดในราชอาณาจักรแต่ยกให้ราษฎรทำกิน และ พระมหากษัตริย์เป็นผู้ปกป้องคุ้มครองดูแลราษฎรให้ทำกินเป็นสุขปราศจากโจรผู้ร้ายและข้าศึก ราษฎรทั้งหลายจึงต้องตอบแทนด้วยการอุทิศแรงงานทำงานให้หลวงปีละ 6 เดือน ราษฎรที่ถูก เกณฑ์ไปทำงานตามกำหนด เรียกว่า ข้าแคว ผู้เข้าแควไม่ต้องส่งเงินหรือสิ่งของที่หลวงต้องการมา ให้ทดแทน เรียกว่าส่งส่วย อาณาจักรจึงมีรายได้จากส่วยในรูปเงินและสิ่งของ ลาดูแบร์ บันทึกว่า ในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ไพร่ต้องจ่ายเงินหลวง เดือนละ 2 บาท ส่วยที่ส่งเป็นสิ่งของหายาก เช่น มูลค้างคาว ดีบุก งาช้าง เป็นต้น

4.2 รายได้จากภาษีอากร มีดังนี้

1. ภาษีสินค้าเข้า – สินค้าออก เก็บจากสินค้าทุกชนิดที่นำเข้ามาใน อาณาจักร หรือนำออกนอกอาณาจักรโดยเรียกเก็บตาม อัตราส่วนของ

จำนวนสินค้า หรือตามวิธีที่กำหนด รวมทั้งภาษีที่เรียกว่า จังกอบ เช่น ภาษีปากเรือ (เรียกเก็บตามความกว้างของเรือ)

2. อากรประกอบอาชีพ เก็บจากราษฎรที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น อากรนา เรียกเก็บตามจำนวนเนื้อที่นาอากรสวน เรียกเก็บตามชนิดของไม้ผลยืนต้น อากรประมง เรียกเก็บตามชนิดของเครื่องมือจับปลา อากรตลาด เรียกเก็บจากร้านค้า หรือนำสินค้ามาขายในที่ชุมชน นอกจากนี้ ยังมี อากรสุรา และอากรบ่อนเบี้ย เป็นต้น

3. อากรขนอน หรือภาษีผ่านด่าน (ขนอน หมายถึงด่านที่ตั้งเก็บภาษี) เก็บจากผู้นำสินค้าผ่านด่าน(ทางบกหรือทางน้ำก็ตาม) โดยเรียกเก็บตามวิธีต่าง ๆ เช่น วิธีที่เรียกว่า สิบหยิบหนึ่ง (คือร้อยละ 10) หรือถ้าเป็นการขนส่งทางเรือ ก็เสียภาษีที่เรียกว่า จังกอบเรือ เป็นต้น

4.3 รายได้จากพระคลังสินค้า ในกรุงศรีอยุธยาเมื่อเริ่มแรกเป็นการค้าแบบเสรี ต่อมาเมื่อชาติตะวันตกเข้ามาติดต่อค้าขายมากขึ้น จึงจัดตั้งกรมพระคลังสินค้าขึ้น เพื่อควบคุมสินค้าเข้าสินค้าออก พระคลังสินค้าหรือโกษาธิบดี แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไปตรวจเก็บภาษีสินค้าที่มาจากต่างประเทศ และคัดเอาสินค้าที่หลวงต้องการไว้ก่อน เช่น สินค้าประเภทอาวุธ หรือกระสุนดินดำ เพื่อป้องกันมิให้ตกไปอยู่ในเมืองศัตรู หรือของราษฎรสามัญได้ เป็นการรักษาความมั่นคงภายใน นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ตรวจสินค้าขาออกและกำหนดต้องห้าม ซึ่งมักเป็นสินค้าหายาก มีราคาแพง เป็นที่ต้องการของต่างประเทศ เช่น ดิบกุก ตะกั่ว และงาช้าง เป็นต้น สินค้าต้องห้ามเหล่านี้ ห้ามมิให้ราษฎรจำหน่ายแก่ชาวต่างชาติโดยตรง ต้องนำมาขายให้พระคลังสินค้า แล้วพระคลังสินค้าจึงนำไปจำหน่ายแก่พ่อค้าต่างประเทศอีกต่อหนึ่ง รายได้ของพระคลังสินค้าจากการผูกขาดการค้า เช่นนี้มีมากนอกจากพระคลังสินค้าจะมีรายได้ดังกล่าวแล้วในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ยังมีรายได้จากการแต่งสำเภานำสินค้าไปขายต่างประเทศอีกด้วย สินค้าที่นำไปขายนอกจากพวกสินค้าต้องห้ามแล้วมักเป็นสินค้าที่ได้มาจากส่วย และอากรที่ได้จากการทดแทนการเกณฑ์แรงงาน เช่น พริกไทย ไม้ซุง ครั่ง ขี้ผึ้ง ไม้หอม และเกลือ เป็นต้น โดยปกติจะส่งสำเภาไปค้าขายกับจีน อินเดีย และชาว ขากลับก็บรรทุกสินค้าของประเทศเหล่านั้นกลับมาจำหน่ายแก่ราษฎร ทำเงินกำไรเข้าหลวงเป็นอันมาก

4.4 รายได้จากค่าธรรมเนียม

การปกครองดูแลและรับรองสิทธิต่าง ๆ ราษฎรที่เกี่ยวข้องโดยตรงจะต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ เช่น ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการประทับตราแสดงกรรมสิทธิ์เหนือที่ดิน หรือเสียค่าฤชาเมื่อฟ้องร้องเป็นคดีขึ้นสู่ศาล (ผู้แพ้คดีจะต้องเสียเงินให้แก่ผู้ชนะและหลวงจะหักค่าฤชาไว้เป็นรายได้ของ แผ่นดิน รวมทั้งค่าปรับ)

4.5 รายได้อื่น ๆ นอกจากอาณาจักรจะมีรายได้ต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว ยังมีรายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ อีกเช่น รายได้จากเครื่องราชบรรณาการของเจ้าประเทศราช หรือจากของขวัญของกำนัลที่เจ้าเมือง ขุนนางหรือพ่อค้านำขึ้นถวายหรือทrophyสิน เงินทองที่ได้จากการยกทัพไปตีบ้านตีเมืองในต่างแดน เป็นต้น

มาตราเงินที่สำคัญในสมัยอยุธยา

11

เบี้ย เงินปลีกที่มีค่าน้อยที่สุดในระบบเงินตรา เป็นเปลือกหอยน้ำเค็มชนิดหอยเบี้ยที่มีอยู่หลายชนิด แต่ที่นำมาใช้เป็นเงินตราเป็นหอยเบี้ยชนิด จันและเบี้ยนาง มีมากบริเวณหมู่เกาะปะการังมัลดีฟทางใต้ของเกาะซีลอน พ่อค้าชาวต่างประเทศเป็นผู้นำมาขายในอัตรา 600 ถึง 1,000 เบี้ยต่อเงินเฟื้องหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความต้องการและปริมาณเบี้ยที่มีอยู่

เมื่อเบี้ยเป็นเงินตราที่มีค่าต่ำที่สุด เบี้ยจึงเป็นเงินตราในระบบเศรษฐกิจที่ทุกคนสามารถมีและ เป็นเจ้าของได้ คำว่า “เบี้ย” จึงปรากฏเป็นสำนวนในภาษาไทยจำนวนมาก และต่างมีความหมายว่าเป็นเงินตราทั้งสิ้น เมื่อเบี้ยเป็นเงินสามัญที่ทุกคนรู้จักและมีได้ กฎหมายจึงกำหนดการ ปรับเบี้ยจากผู้ที่ทำผิด เบี้ยจึงเป็นชนิดของเงินตราที่สำคัญ จำเป็นต้องใช้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเองที่พึ่งเงินตราชนิดราคาสูง ๆ น้อยมาก แต่เบี้ยที่เป็นเปลือกหอย เป็นสิ่งที่ไม่ทนทานมักแตกหักกะเทาะเสียหายได้ง่ายความต้องการหอยเบี้ยจึงมีอยู่เสมอ ดังนั้น ในบางครั้งที่ไม่มีพ่อค้านำหอยเบี้ยเข้ามาขายจนเกิดขาดแคลนเบี้ยขึ้น ทางราชการจึงต้องจัดทำเงิน ตราชั่วคราวขึ้นใช้แทน โดยทำด้วยดินเผามีขนาดเล็ก ตีตรารูปกิริรี ราชสีห์ ไก่ และกระต่ายขึ้น ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ (พ.ศ. 2276-3201) เรียกว่า “ประทับ”

<https://sites.google.com/site/xanacakrxyuthy/matr>

พดด้วง เป็นเงินตราที่มีค่าสูง ทำจากโลหะเงิน ซึ่งได้มาจากการค้าต่างประเทศ บางตามาตราน้ำหนักของไทยที่มีมูลค่าเหมาะสมแก่มาตรฐานการครองชีพในแต่ละรัชกาล ได้แก่ ตำลึง บาท กิ่งบาท สลึง เฟื้อง และไพ สำหรับชนิดหนักตำลึงนั้นเนื่องจากมีมูลค่าสูงเกินไป ส่วนชนิดราคากิ่งบาทนั้นมีมูลค่าไม่เหมาะสมแก่ค่าครองชีพ ไม่สะดวกกับการใช้ จึงผลิตขึ้นน้อยมาก และมีเฉพาะในสมัยอยุธยาตอนต้นเท่านั้น

การผลิตเงินพดด้วงเป็นการดำเนินการของทางการทั้งหมดนับตั้งแต่ซึ่งน้ำหนักเศษเงิน ตัดแบ่ง นำไปหลอม เป็นรูปทรงกลมยาวเหมือนลูกสมอจีนแล้ว จึงทุบปลายทั้งสองข้างเข้าหากัน ใช้สั้วบาก ที่ขาทั้งสองข้างให้เห็นเนื้อเงินภายใน ซึ่งต่อมาเรียกขานนี้จึงค่อย ๆ เล็กลงจนหายไป แต่เกิดรอยที่เรียกว่า รอยเม็ดข้าวสารขึ้นมาแทน และเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อให้เกิดขึ้นโดยยอมรับเงินพดด้วงว่าเป็น “เงินตรา” ในหมู่ประชาชน ทั้งเป็นการแสดงถึงความถูกต้องของน้ำหนักและอำนาจหน้าที่ในการผลิตเงินตรา จึงมีการประทับตราของทางการลงบนพดด้วงทุกเม็ดมาตั้งแต่ต้น

พดด้วงชนิดหนึ่งบาทสมัยอยุธยาประทับตราสองดวง ด้านบนเป็นตราจักรสัญลักษณ์ของพระนารายณ์ ใช้แทนองค์พระเจ้าแผ่นดินที่ทรง เป็นสมมุติเทพของพระนารายณ์ ส่วนด้านหน้าประทับตรารัชกาลที่ผลิตเงินพดด้วงขึ้น เท่าที่พบนั้นปรากฏว่ามีตราทั้ง 2 ประมาณ 20 แบบ น้อยกว่าพระมหากษัตริย์ที่ครองกรุงศรีอยุธยาซึ่งมีถึง 33 พระองค์มากเนื่องจากหลายรัชกาลที่ครองราชย์สมบัติในระยะสั้น ๆ หรือมีพระชนชาน้อย ยังไม่ทันโปรดให้ผลิตเงินตราประจำรัชกาลขึ้นก็สิ้นรัชกาลเสียก่อน นอกจากนี้ยังมีเพียงตราพุ่มข้าวบิณฑ์เพียงตราเดียวที่ทราบจากบันทึกของเดอ ลาลูแบร์ ผู้เข้ามาพบกับคณะทูตจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส ว่าเป็นตราในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พ.ศ. 2199-2231

<https://sites.google.com/site/xanacakxyuthy/matr>

พดด้วงชนิดอื่น ๆ นิยมตีตราเพียงตราเดียว ได้แก่ ตราสังข์ ช้าง สังข์กระหนก ที่ออกแบบให้ต่างกัน ออกไปในแต่ละรัชกาล นอกจากนี้ยังมีการผลิตพดด้วงทองคำขึ้นใช้บ้าง ในรัชกาลที่มีการค้าเฟื่องฟูมากแต่ก็เป็นพดด้วงขนาดเล็กเพียงเท่านั้น และโดยเหตุที่การค้าต่างประเทศผูกผันกับปริมาณเงินพดด้วง โดยตรงอย่างใกล้ชิด เมื่อการค้ารุ่งเรืองมีเงินแท่งเข้ามามาก ทางการก็ผลิตเงินพดด้วงจำนวนมากขึ้น เพื่อใช้ซื้อสินค้าส่งไปขายต่างประเทศ ปริมาณเงินพดด้วงที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจึงมีมากขึ้น ด้วย ในทางกลับกัน เมื่อการค้าต่างประเทศซบเซาลง ปริมาณเงินพดด้วงในท้องตลาดก็ลดลง ด้วยความ เกี่ยวพันกันนี้เองปริมาณเงินพดด้วงที่มีตราประจำรัชกาล

เดียวกันจะมีจำนวนมากหรือจำนวนน้อยนอก จากจะเป็นการบอกให้ทราบถึงความสั้นหรือยาวนานในการครองราชย์สมบัติของแต่ละรัชกาลแล้ว ยัง เป็นเครื่องชี้ให้ทราบถึงความเจริญรุ่งเรืองหรือความเสื่อมในระบบเศรษฐกิจและการค้าของรัชกาลนั้น ๆ ในสมัยอยุธยาได้เป็นอย่างดีอีกด้วย นอกจากนี้การที่ในสมัยอยุธยามีพดด้วงขนาดตั้งแต่น้ำหนักสลึงลงไปเป็นจำนวนมากที่สุด ในขณะที่พดด้วงขนาดกึ่งบาทและขนาดตำลึงมีการผลิตขึ้นใช้เฉพาะสมัยอยุธยาตอนต้นเท่านั้น และหลังจากนั้นแล้วไม่มีการผลิตขึ้นอีก ก็ย่อมแสดงให้เห็นทราบถึงระดับค่าครองชีพ ตลอดจนฐานะของผู้คนที่อยู่ในระบบไพร่ตลอดสมัยอยุธยาได้เป็นอย่างดี

ระบบมาตราเงินที่สำคัญในสมัยอยุธยา

- 1 ชั่ง เท่ากับ 20 ตำลึง
- 1 ตำลึง เท่ากับ 4 บาท
- 1 บาท เท่ากับ 4 สลึง
- 2 สลึง เท่ากับ 1 เฟื้อง
- 1 เฟื้อง เท่ากับ 4 ไพ
- 1 เฟื้อง เท่ากับ 50 สตางค์
- 1 ไพ เท่ากับ 100 เปี้ย
- 2 กล้า เท่ากับ 1 ไพ

ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

<https://www.google.co.th/ภาพวาด+อยุธยา>

ใช้คิวอาร์โค้ดในไลน์
โทรศัพท์มือถืออ่านข้อมูลครับ

ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

<http://www.thaigoodview.com/node/38169>

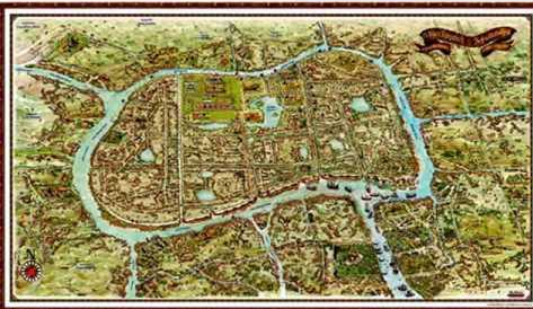
ใช้คิวอาร์โค้ดในไลน์
โทรศัพท์มือถืออ่านข้อมูลครับ

ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

<https://www.google.co.th/search=แผนที่อยุธยา>

นักเรียนทุกคนเข้าใจเรื่องการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาเป็นอย่างดีแล้วนะครับ เราช่วยกันทำใบกิจกรรมกันเถอะครับ

พวกเราพร้อมแล้ว
ไปทำใบกิจกรรมกันเลย

ใบกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

คำชี้แจง แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แต่ละกลุ่มศึกษาและสืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์รายจ่ายในสมัยอยุธยาว่ามีรายจ่ายในด้านใดบ้าง และใครเป็นผู้ใช้จ่าย นำมารวบรวมกันแสดงความคิดเห็น แล้วบันทึกผล

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

กลุ่มที่ _____

สมาชิกกลุ่ม

1. _____

4. _____

2. _____

5. _____

3. _____

6. _____

เหนื่อยรียังคะ ถ้ายังไม่เห็น้อย
ก่อนทำใบกิจกรรมมีบุคคลสำคัญมา
เล่าให้ฟังคะใช้คิวอาร์โค้ดไลน์ใน
โทรศัพท์อ่านและทำใบกิจกรรมที่ 2
ต่อไปเลยคะ

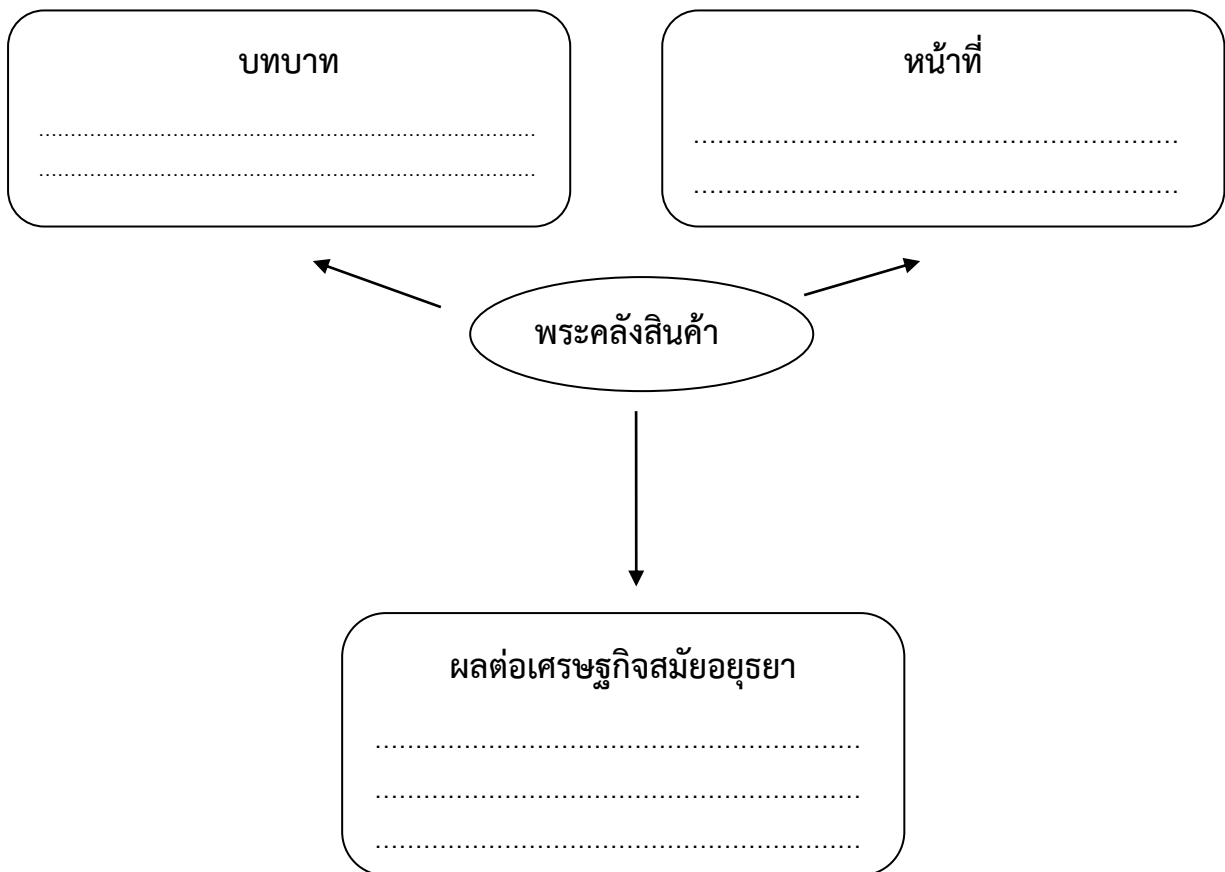

<https://www.google.co.th/search=พระราชารายณ์>

ใบกิจกรรมที่ 2

ให้นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับพระคลังสินค้าตามประเด็นที่กำหนด

ชื่อ	นามสกุล	เลขที่
ชั้น	โรงเรียน	

ใบกิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องที่สุด

1. เสนาบดีที่มีหน้าที่ดูแลพระคลังสินค้าคือ.....
2. พระคลังสินค้าตั้งขึ้นในรัชสมัย.....
3. สินค้าชนิดใดที่พ่อค้าต่างชาติต้องขายให้กับพระคลังสินค้า.....
4. สินค้าชนิดใดที่ราษฎรในอาณาจักรต้องนำมาขายให้กับพระคลังสินค้า.....
5. ระบบพระคลังสินค้ามีผลกระทบโดยตรงต่อพ่อค้าต่างชาติ คือ.....
6. ข้อดีของการมีพระคลังสินค้า.....
7. สินค้าที่อยุธยานำเข้าคือ..... สินค้าส่งออกของอยุธยาคือ.....
8. การค้าแบบบรรณาการคือ.....
9. จังกอบคือ.....
10. ฤชา คือ.....

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____
ชั้น _____ โรงเรียน _____

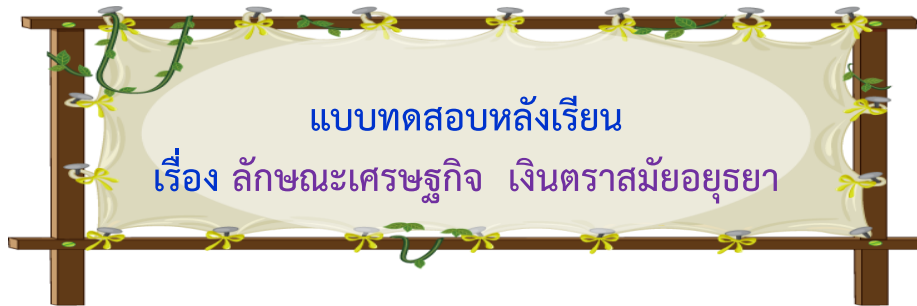
<http://dulyathan.blogspot.com/2012/01/blog-post.html>

เงินตราสมัยอาณาจักรอยุธยา

ใช้คิวอาร์โค้ดไลน์ในโทรศัพท์สแกน
อ่านครับ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงใน
กระดาษคำตอบ (10 คะแนน)

1. ในสังคมอยุธยาคนกลุ่มใดมีจำนวนมากที่สุด

- ก. ไพร่
- ข. ทาส
- ค. ชุนนาง
- ง. พระสงฆ์

2. สมัยอยุธยาใช้ระบบใดในการจัดระเบียบชนชั้นในสังคม

- ก. ระบบขุนนาง
- ข. ระบบมูลนาย
- ค. ระบบศักดินา
- ง. ระบบชนชั้นปกครอง

3. บุคคลใดไม่มีการกำหนดศักดินาไว้

- ก. ไพร่
- ข. ทาส
- ค. พระสงฆ์
- ง. พระมหากษัตริย์

4. ไพร่ประเภทใดขึ้นทะเบียนสังกัดพระมหากษัตริย์ โดยตรง

- ก. ไพร่สม
- ข. ไพร่ส่วย
- ค. ไพร่ทาส
- ง. ไพร่หลวง

5. ข้อใดเป็นพระราชกณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาในการทำนุบำรุง
พระพุทธศาสนา

- ก. สร้างวัด
- ข. เสด็จออกผนวช
- ค. สังกายนามพระไตรปิฎก
- ง. ส่งสมณทูตไปเผยแผ่ศาสนา

6. ในสมัยอยุธยา มีการเก็บภาษี อากร ส่วย จากบุคคลกลุ่มใด

- ก. ราษฎร
- ข. ชาวจีน
- ค. ชุนนาง
- ง. ชาวตะวันตก

7. กรมท่าซ้ายในสมัยอยุธยามีหน้าที่เกี่ยวกับอะไร

- ก. การค้าภายใน
- ข. การค้ากับชาติยุโรป
- ค. การค้ากับดินแดนทางตะวันตก
- ง. การค้ากับดินแดนทางตะวันออก

8. ในสมัยอยุธยา สินค้าประเภทใดต้องซื้อขายผ่านพระคลังสินค้า

- ก. ผ้าแพร
- ข. พริกไทย
- ค. กำมะถัน
- ง. เครื่องปั้นดินเผา

9. การสร้างและดูแลป้อม ค่าย จัดเป็นค่าใช้จ่ายประเภทใด

- ก. เบี้ยหวัด
- ข. การทหาร
- ค. พระราชพิธี
- ง. ราชการพิเศษ

10. อากรประเภทใดเก็บจากผู้ปลูกอ้อย ข้าวโพด

- ก. อากรนา
- ข. อากรสวน
- ค. อากรศุลกากร
- ง. อากรสมพัตสร

เพื่อน ๆ เก่งกันทุกคนเลยคะ
ทุกคนคงได้คะแนนเต็ม 10 นะคะ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
 เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

ชื่อ..... ชั้น ม.5/..... เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม
10 คะแนน
ได้
.....
คะแนน

แบบทดสอบออนไลน์หลังเรียน

27

<http://dulyathan.blogspot.com/2012/01/blog-post.html>

ใช้คิวอาร์โค้ดในไลน์โทรศัพท์
สแกนเข้าสอบออนไลน์ครับ

กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. ตำราแบบธรรมเนียมในราชสำนักครั้ง
กรุงศรีอยุธยากับพระวิจารณ์ของสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ.

กรุงเทพฯ: หจก.จงเจริญการพิมพ์,2539

คำให้การชาวกรุงเก่า คำให้การขุนหลวงหาวัด และพระราชพงศาวดารกรุงเก่าฉบับ
หลวงประเสริฐ.พระนคร:สำนักพิมพ์คลังวิทยา,2502.

นามานุกรมชนบประเพณีไทย หมวดพระราชพิธีและรัฐพิธี.กรุงเทพฯ:กรมศิลปากร,2646
ปราณี วงษ์เทศ.ประเพณี 12 เดือนในประวัติศาสตร์สังคมวัฒนธรรมเพื่อความอยู่รอดของ
คน.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน,2548.

วินัย พงศ์ศรีเพียร.อโยธยาศรีรามเทพนครบวรทวารวดี เล่ม1.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด,2559.

วินัย พงศ์ศรีเพียร.อโยธยาศรีรามเทพนครบวรทวารวดี เล่ม2.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด,2559.

อุดม เขยกิจวงศ์ และคณะ. ประวัติศาสตร์ชาติไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2550

Bloggang. วัดพระศรีสรรเพชญ์ พระนครศรีอยุธยา. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2561.

จาก <http://www.bloggang.com/>

tepe online.การสถาปนากรุงศรีอยุธยา.สืบค้นเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2561.

จาก <http://www.digitalschool.club/digitalschool/social>

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง **ลักษณะเศรษฐกิจ** เงินตราสมัยอยุธยา

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			×	
2	×			
3				×
4				×
5	×			
6	×			
7				×
8			×	
9				×
10		×		

เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

คำชี้แจง แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน แต่ละกลุ่มศึกษาและสืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์รายจ่ายในสมัยอยุธยาว่ามีรายจ่ายในด้านใดบ้าง และใครเป็นผู้ใช้จ่าย นำมารวบรวมกันแสดงความคิดเห็น แล้วบันทึกผล

ส่วนที่เป็นรายจ่าย

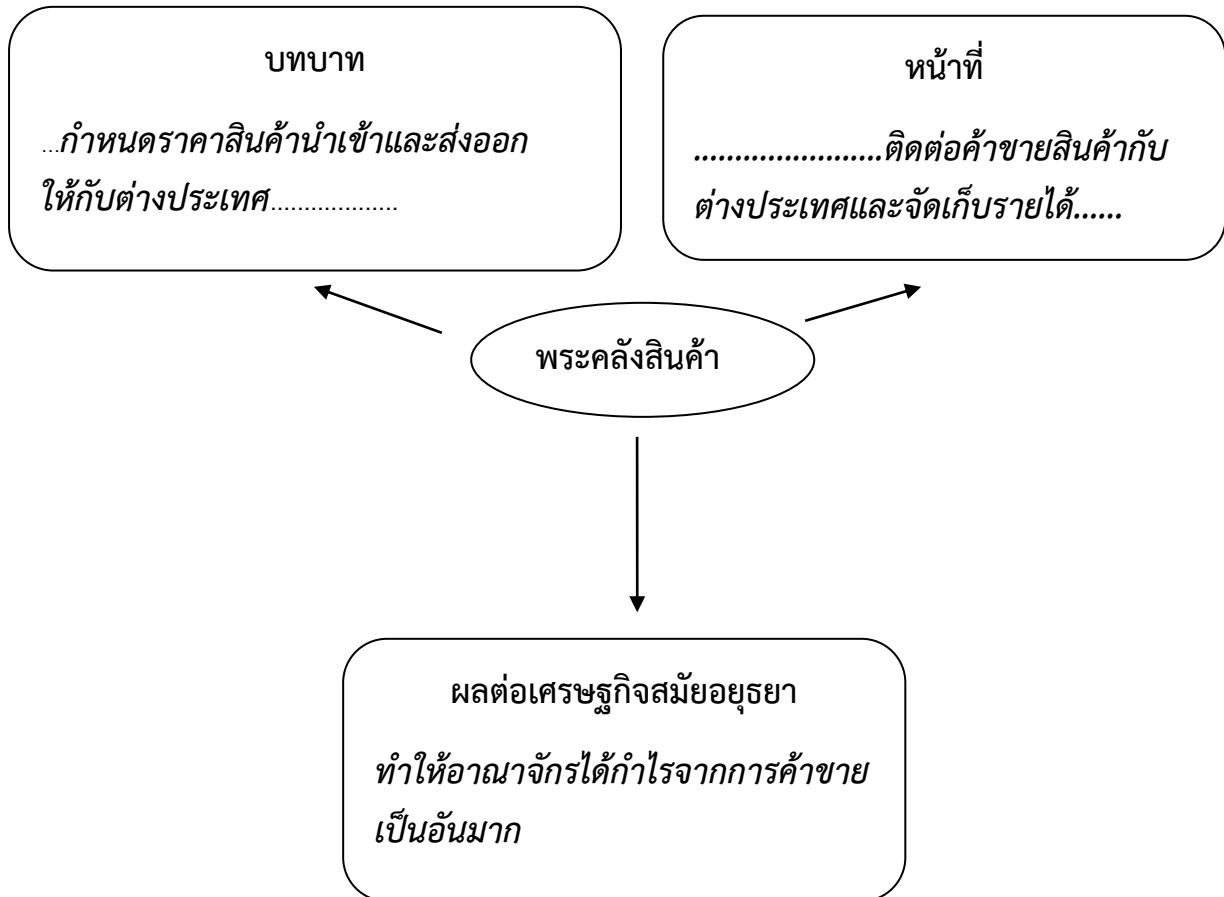
1. การป้องกันประเทศและการทำสงคราม
2. การปูนบำเหน็จข้าราชการและเบี้ยหวัดเงินปี
3. ส่วนของเงินพระราชทานพระราชวงศ์และราชสำนัก
4. การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
5. การเจริญพระราชไมตรีกับนานาประเทศ

เหนื่อยรึยังคะ ถ้ายังไม่เหนื่อย
ดูเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 ต่อไปเลยคะ

ให้นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับพระคลังสินค้าตามประเด็นที่กำหนด

เหนื่อยรียังครับ ถ้ายังไม่เหนื่อย
ดูเฉลยใบกิจกรรมที่ 3 และ 4 ต่อไปเลยครับ

ใบกิจกรรมที่ 3

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องที่สุด

1. เสนาบดีที่มีหน้าที่ดูแลพระคลังสินค้าคือ
.....*โกษาธิบดี*.....
2. พระคลังสินค้าตั้งขึ้นในรัชสมัย
.....*สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ*.....
3. สินค้าชนิดใดที่พ่อค้าต่างชาติต้องขายให้กับพระคลังสินค้า
.....*สินค้าประเภทอาวุธ หรือกระสุนดินดำ*.....
4. สินค้าชนิดใดที่ราษฎรในอาณาจักรต้องนำมาขายให้กับพระคลังสินค้า
.....*ข้าว หมาก พลุ ผ้า ยมะพร้าว กระวาน กานพลู พริกไทย น้ำตาล ฯลฯ*.....
5. ระบบพระคลังสินค้ามีผลกระทบโดยตรงต่อพ่อค้าต่างชาติ คือ.....*ฮอลันดา*.....
6. ข้อดีของการมีพระคลังสินค้า.....*ผูกขาดการค้า*.....
7. สินค้าที่อยุธยานำเข้าคือ
.....*อาวุธ เครื่องใช้ในครัวเรือน มีเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องจักสาน เครื่องเหล็ก..*
*สินค้าส่งออกของอยุธยาคือ.....*ดีบุก ตะกั่ว และงาช้าง เป็นต้น*.....*
8. การค้าแบบบรรณาการคือ....*การส่งราชทูตเข้าเจริญสัมพันธไมตรี*.....
9. จังกอบคือ.....*ภาษีปากเรือ (เรียกเก็บตามความกว้างของเรือ)*.....
10. ฤชา คือ.....*ค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ เช่น ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการ*
ประทับตราแสดงกรรมสิทธิ์เหนือที่ดิน ฯลฯ.....

ให้นักเรียนตอบคำถามมาตราเงินที่สำคัญในสมัยอยุธยาต่อไปนี้มาโดยละเอียด

1. เบี้ย หมายถึง เงินปลีกที่มีค่าน้อยที่สุดในระบบเงินตรา เป็นเปลือกหอยน้ำเค็มชนิดหอยเบี้ยที่มีอยู่หลายชนิด แต่ที่นำมาใช้เป็นเงินตราเป็นหอยเบี้ยชนิด จั่นและเบี้ยนาง มีมากบริเวณหมู่เกาะปะการังมัลดีฟทางใต้ของเกาะซีลอน พ่อค้าชาวต่างประเทศเป็นผู้นำมาขายในอัตรา 600 ถึง 1,000 เบี้ยต่อเงินเฟื้องหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความต้องการและปริมาณเบี้ยที่มีอยู่
2. พดด้วง หมายถึง เป็นเงินตราที่มีค่าสูง ทำจากโลหะเงิน ซึ่งได้มาจากการค้าต่างประเทศ บางตามาตราน้ำหนักของไทยที่มีมูลค่าเหมาะสมแก่มาตรฐานการครองชีพในแต่ละรัชกาล ได้แก่ ตำลึง บาท กิ่งบาท สลึง เฟื้อง และไพ สำหรับชนิดหนักตำลึงนั้นเนื่องจากมีมูลค่าสูงเกินไป ส่วนชนิดราคากิ่งบาทนั้นมีมูลค่าไม่เหมาะสมแก่ค่าครองชีพ ไม่สะดวกกับการใช้ จึงผลิตขึ้นน้อยมากและมีเฉพาะในสมัยอยุธยาตอนต้นเท่านั้น

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจ เงินตราสมัยอยุธยา

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	×			
2			×	
3				×
4				×
5	×			
6	×			
7				×
8			×	
9		×		
10				×